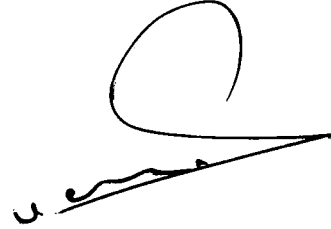

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat BİLGİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.08.2021

Nevin TAŞLIÇAY
Ankara Milletvekili

Sosyal güvenlik mevzuatı gereği, yaşı ne olursa olsun evli olmayan, çalışmayan ve kendi çalışmalarından dolayı Sosyal Güvenlik Kurumundan (SGK) aylık almayan kız çocuğu (kadın), babasından intikal eden aylığa hak kazanabilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 56. Maddesinin son fıkrası ile eşinden boşandığı halde, boşandığı eşiyle fiilen birlikte yaşadığı belirlenen eş ve çocukların, bağlanmış olan gelir ve aylıklarının kesileceği; bu kişilere ödenmiş olan tutarların, 96. madde hükümlerine göre geri alınacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanun maddesi, kadının ölüm aylığı alabilmek amacıyla kanuna karşı hile yoluna başvurduğunu var saymıştır. Bu durum, kamuoyunda muvazaalı boşanma olarak bilinmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 56. Maddesinin son fıkrasının uygulamasında, muvazaalı boşanmalarda SGK tarafından hayata geçirilen tespit usul ve esasları ile adli yargı aşamaları tartışma konusu haline gelmiştir.

Konuya ilişkin emsal teşkil eden; 2009/86 Esas ve 2011/70 Karar Sayılı Anayasa Mahkemesi kararına göre; boşandıkları eşleriyle ortak ikametgâhta yaşamaya devam ettikleri Sosyal Güvenlik Kurumunca tespit edilen kadınların, babalarından bağlanan ölüm aylıklarının itiraz konusu kural gereğince Kurum tarafından kesilmesi ve ödenmiş olan aylıkların geri istenmesi üzerine, Kurum kararının iptali için açılan davalarda itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkemeler, iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuşlardır. Söz konusu itiraz, Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Buna göre;

1. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 56. maddesinin son fıkrasına göre muvazaalı boşanma SGK tarafından nasıl tespit edilmektedir? Hangi usul ve esaslar ile süreçler uygulanmaktadır? Uygulanan kriterler ve yöntemler hayatın olağan akışına uygun mudur?
2. Son beş yılda, eşinden boşandığı halde, boşandığı eşiyle fiilen birlikte yaşadığı belirlenen (muvazaalı boşanma) aylığı kesilen kadın sayısı ne kadardır?
3. Muvazaalı boşanma nedeniyle SGK'nın son beş yılda yaptığı icra takibi sayısı ve haklarında icra takibi başlatılan kişi sayısı nedir? Takip edilen kurum alacağının aslı ve faizi ne kadardır? Halen takipte olan dosya sayısı ve kişi sayısı ne kadardır?
4. Son beş yılda, SGK'nın, muvazaalı boşanma gerekçesiyle kestiği aylıklar nedeniyle yapılan itirazlar ne kadardır? İtiraz sonucu haklı görülen veya reddedilen dosya ve kişi sayıları ne kadardır?
5. Son beş yılda, muvazaalı boşanma gerekçesiyle aylığı kesilenlerde, SGK aleyhine açılan dava sayısı ne kadardır? Sonuçlanan dava sayısı ne kadardır? Sonuçlanan davalar içerisinde kurum aleyhine sonuçlanan dava sayısı ne kadardır?